

CUM SE SESIZEAZĂ VIOLENȚA DOMESTICĂ?

În cazul violențelor intrafamiliale, poliția poate acționa în urma depunerii unei **sesizări scrise** la sediul unității de poliție de pe raza de domiciliu a victimei (dacă e făcută de victimă se numește plângere, dacă e făcută de un martor se numește denunț), în urma unui **apel telefonic** la ofițerul de serviciu al secției/unității de poliție din zona respectivă, a unei **solicitări la Serviciul Unic de Apel de Urgență 112** (care poate fi făcută de oricine are cunoștință de astfel de evenimente), a unei sesizări verbale făcută **direct la agentul de poliție** care patrulează sau, poliția poate afla **cu ocazia intervenției la un alt caz sau chiar din presă**.

Sesizări despre astfel de fapte de violență domestică pot fi făcute și de persoanele cu funcții de conducere în cadrul unei autorități a administrației publice sau în cadrul altor autorități publice, instituții publice ori al altor persoane juridice de drept public, precum și de orice persoană cu atribuții de control care, în exercitarea atribuțiilor lor, au luat cunoștință de săvârșirea unei infracțiuni pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu. Ele sunt obligate să sesizeze de îndată organul de urmărire penală și să ia măsuri pentru ca urmele infracțiunii, corpurile delictelor și orice alte mijloace de probă să nu dispară. (art. 291 Cod procedură penală)

Victima trebuie să știe că poate sesiza **cu plângere prealabilă** organul de cercetare penală sau procurorul. Dreptul de a depune o astfel de plângere are caracter personal și aparține părții vătămate. Plângerea penală prealabilă poate fi depusă și de un mandatar, caz în care procura trebuie întocmită special pentru acest scop și trebuie să rămână anexată la plângere pe parcursul procedurilor.

INFORMAȚII DESPRE PLÂNGEREA PREALABILĂ

În cazul violențelor intrafamiliale, poliția poate acționa în urma depunerii unei **sesizări scrise** la sediul unității de poliție de pe raza de domiciliu a victimei (dacă e făcută de victimă se numește plângere, dacă e făcută de un martor se numește denunț), în urma unui **apel telefonic** la ofițerul de serviciu al secției/unității de poliție din zona respectivă, a unei **solicitări la Serviciul Unic de Apel de Urgență 112** (care poate fi făcută de oricine are cunoștință de astfel de evenimente), a unei sesizări verbale făcută **direct la agentul de poliție** care patrulează sau, poliția poate afla **cu ocazia intervenției la un alt caz sau chiar din presă**.

Sesizări despre fapte de violență domestică pot fi făcute și de persoanele cu funcții de conducere în cadrul unei autorități a administrației publice sau în cadrul altor autorități publice, instituții publice ori al altor persoane juridice de drept public, precum și de orice persoană cu atribuții de control care, în exercitarea atribuțiilor lor, au luat cunoștință de săvârșirea unei infracțiuni pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu. Ele sunt obligate să sesizeze de îndată organul de urmărire penală și să ia măsuri pentru ca urmele infracțiunii, corpurile delictelor și orice alte mijloace de probă să nu dispară. (art. 291 Cod procedură penală).

Victima trebuie să știe că poate sesiza **cu plângere prealabilă** organul de cercetare penală sau procurorul. Dreptul de a depune o astfel de plângere are caracter personal și aparține părții vătămate. Plângerea penală prealabilă poate fi depusă și de un mandatar, caz în care procura trebuie întocmită special pentru acest scop și trebuie să rămână anexată la plângere pe parcursul procedurilor.

Plângerea trebuie să aibă o anumită formă și trebuie depusă în termen.

Plângerea prealabilă se adresează organului de cercetare penală sau procurorului doar de către persoana vătămată sau prin mandatar (mandatul trebuie să fie special, iar procura rămâne atașată plângerii). Dacă este făcută în scris, plângerea trebuie semnată de persoana vătămată sau de mandatar.

Plângerea poate fi făcută și oral, iar conținutul acesteia se va consemna într-un proces verbal scris de către cel care o primește.

Plângerea se poate transmite și în format electronic, adică prin e-mail, dar numai dacă este certificată prin semnătură electronică.

Ce informații trebuie să cuprindă PLÂNGEREA: numele, prenumele, codul numeric personal, calitatea și domiciliul petiționarului, descrierea faptei care formează obiectul plângerii, indicarea făptuitorului și a mijloacelor de probă.

Plângerea prealabilă trebuie să fie introdusă în termen de 3 luni din ziua în care persoana vătămată a aflat despre săvârșirea faptei. Când persoana vătămată este un minor sau un incapabil, termenul de 3 luni curge de la data când reprezentantul său legal a aflat despre săvârșirea faptei. În

cazul în care făptuitorul este reprezentantul legal al minorului sau incapabilului termenul de 3 luni curge de la data numirii unui nou reprezentant legal.

Plângerea prealabilă poate fi retrasă până la pronunțarea unei hotărâri definitive. Această situație se aplică numai în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile.

Retragerea plângerii prealabile se poate face de persoana care a depus-o, adică victimă sau de reprezentantul legal al ei (în cazul în care vorbim despre o persoană lipsită de capacitate de exercițiu) și are următorul efect: înlătură răspunderea penală a autorului infracțiunii, deci acesta nu va mai fi pedepsit.

ORDINUL DE PROTECȚIE PROVIZORIU

Ordinul de protecție provizoriu se emite de către polițiștii care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constată că există un risc iminent ca viața, integritatea fizică ori libertatea unei persoane să fie pusă în pericol printr-un act de violență domestică.

Polițiștii constată existența riscului iminent pe baza evaluării situației de fapt care rezultă din probele obținute și formularul de evaluare a riscului.

În cazul în care, ca urmare a evaluării situației de fapt, se constată că nu sunt îndeplinite condițiile pentru emiterea ordinului de protecție provizoriu, polițiștii au obligația de a informa persoanele care susțin că sunt victime ale violenței domestice cu privire la posibilitatea formulării unei cereri pentru emiterea unui ordin de protecție de la instanță.

Prin ordinul de protecție provizoriu emis de polițist se dispune, pentru o perioadă de 5 zile, una ori mai multe măsuri de protecție:

- a) evacuarea temporară a agresorului din locuința comună, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;
- b) reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor în locuința comună;
- c) obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de membrii familiei acesteia, astfel cum sunt definiți potrivit prevederilor art. 5, ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ a persoanei protejate;
- d) obligarea agresorului de a purta permanent un sistem electronic de supraveghere;
- e) obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute.

Ordinul de protecție provizoriu va cuprinde și mențiunea că încălcarea oricăreia dintre măsurile de protecție dispuse constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Dacă prin ordinul de protecție provizoriu s-a luat măsura evacuării temporare a agresorului, iar acesta nu are asigurată cazarea din altă sursă, va fi informat și orientat către centrele rezidențiale care oferă cazare pentru persoanele fără adăpost sau adăposturile de noapte, gestionate de autoritățile administrației publice locale, sau orice alt loc adecvat. În situația în care agresorul solicită cazarea într-un centru rezidențial din categoria celor menționate mai sus, acesta va fi condus de către echipa mobilă (echipa mobilă = reprezentanți ai serviciului public de asistență socială).

Obligațiile și interdicțiile dispuse împotriva agresorilor prin ordinele de protecție provizorii devin obligatorii imediat după emiterea acestora, fără somație și fără trecerea vreunui termen.

Perioada de 5 zile se calculează pe ore, adică 120 de ore de la momentul la care s-a emis ordinul de protecție provizoriu.

Ordinul de protecție provizoriu se comunică agresorului și victimei.

Ordinul de protecție provizoriu se înaintează de către unitatea de poliție din care face parte polițistul care l-a emis, pentru confirmare, parchetului de pe lângă judecătoria competentă în a cărei rază teritorială a fost emis, în termen de 24 de ore de la data emiterii.

Procurorul de la parchetul competent decide cu privire la necesitatea menținerii măsurilor de protecție dispuse de organul de poliție în termen de 48 de ore de la emiterea ordinului de protecție provizoriu.

În cazul în care constată că nu mai este necesară menținerea măsurilor de protecție dispuse, procurorul poate dispune motivat încetarea măsurilor de protecție, cu menționarea momentului de la care acestea încetează. Procurorul comunică acest lucru de îndată unității de poliție care a înaintat

ordinul de protecție provizoriu, care ia măsuri pentru informarea imediată a persoanelor ce făceau obiectul acestuia.

Dacă procurorul confirmă necesitatea menținerii măsurilor de protecție dispuse de organul de poliție prin ordinul de protecție provizoriu, va aplica o rezoluție cu caracter administrativ pe exemplarul original al acestuia.

Procurorul va înainta apoi ordinul de protecție provizoriu (OPP cu o durată de 5 zile), însoțit de documentele care au stat la baza emiterii și confirmării acestuia, judecătoriei competente în a cărei rază teritorială a fost emis, însoțit de o cerere pentru emiterea ordinului de protecție (OP cu o durată de maximum 12 luni).

Durata inițială (de 5 zile) pentru care a fost dispus OPP se prelungește, de drept, cu durata necesară îndeplinirii procedurii judiciare de emitere a ordinului de protecție OP, cu informarea agresorului despre acest fapt.

Ordinul de protecție provizoriu (OPP) poate fi contestat la instanța de judecată competentă în termen de 48 de ore de la comunicare.

ORDINUL DE PROTECȚIE

Potrivit prevederilor art. 38 alin 1 din Legea nr. 217/2003 (*republicată*) pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, ordinul de protecție reprezintă hotărârea emisă de instanța de judecată prin care aceasta dispune, la solicitarea unei persoane a cărei viață, integritate fizică sau psihică ori libertate este pusă în pericol printr-un act de violență din partea unui membru al familiei, cu caracter provizoriu, una sau mai multe dintre următoarele măsuri - obligații sau interdicții:

- evacuarea temporară a agresorului din locuința familiei, indiferent dacă acesta este titularul dreptului de proprietate;
- reintegrarea victimei și, după caz, a copiilor, în locuința familiei;
- limitarea dreptului de folosință al agresorului numai asupra unei părți a locuinței comune atunci când aceasta poate fi astfel partajată încât agresorul să nu vină în contact cu victima;
- obligarea agresorului la păstrarea unei distanțe minime determinate față de victimă, față de copiii acesteia sau față de alte rude ale acesteia ori față de reședința, locul de muncă sau unitatea de învățământ;
- interdicția pentru agresor de a se deplasa în anumite localități sau zone determinate pe care persoana protejată le frecventează sau le vizitează periodic;
- obligarea agresorului de a purta permanent un dispozitiv electronic de supraveghere;
- interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondență sau în orice alt mod, cu victima;
- interdicția pentru agresor de a încasa alocația de stat pentru copii;
- obligarea agresorului de a preda poliției armele deținute;
- încredințarea copiilor minori sau stabilirea reședinței acestora.

Alin. 3 - Prin aceeași hotărâre, instanța poate dispune și suportarea de către agresor a chiriei și/sau a întreținerii pentru locuința temporară unde victima, copiii minori sau alți membri de familie locuiesc ori urmează să locuiască din cauza imposibilității de a rămâne în locuința familială.

Alin. 4 - Pe lângă oricare dintre măsurile enumerate mai sus, instanța poate dispune și obligarea agresorului de a urma consiliere psihologică, psihoterapie și poate recomanda internarea voluntară, sau nevoluntară. Dacă agresorul este consumator de substanțe psihoactive, instanța poate dispune, cu acordul acestuia, integrarea lui într-un program de asistență a persoanelor consumatoare de droguri.

Alin 5 - Prin aceeași hotărâre, instanța poate dispune luarea unei măsuri de control al respectării ordinului de protecție și pentru prevenirea încălcării acestuia, precum:

a) obligarea agresorului de a se prezenta periodic, la un interval de timp stabilit de instanță potrivit împrejurărilor, la secția de poliție competentă cu supravegherea respectării ordinului de protecție;

b) obligarea agresorului de a da informații organului de poliție cu privire la noua locuință, în cazul în care prin ordin s-a dispus evacuarea lui din locuința familiei;

c) verificări periodice și/sau spontane privind locul în care se află agresorul.

Ordinul de protecție este executoriu. El se comunică de îndată (termenul este de maxim 5 ore) structurilor Poliției Române în a căror rază teritorială se află locuința victimei și a agresorului.

Ordinul de protecție prin care se dispun oricare dintre măsurile prevăzute la art. 38 alin 1 din legea cadru se pune în executare de îndată, de către poliție, sau, după caz, sub supravegherea acesteia.

Pentru punerea în executare a ordinului de protecție, polițistul poate intra în locuința familiei și în orice anexă a acesteia, cu consimțământul persoanei protejate sau, în lipsă, al altui membru al familiei.

O altă obligație legală ce revine poliției constă în îndatorirea de a supraveghea modul în care se respectă ordinul de protecție și de a sesiza organul de urmărire penală în caz de sustragere de la executare. Încălcarea de către persoana împotriva căreia a fost emis un ordin de protecție a oricăreia dintre măsurile prevăzute la art. 38 alin. (1), (4) și (5) lit. a) și b) și dispuse prin ordinul de protecție constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.

Informații preluate de pe site-ul Poliției Române
<https://politiaromana.ro/ro/prevenire/violenta-domestica>